

*Výroční zpráva
občanského sdružení
Ochrana Klokočských skal
za rok 2008*

WWW. Rotstejn.info

www.interdata.cz/klienti/oks

hrad.rotstejn@seznam.cz

Zpracovala Hana Talli Hlubučková

Charakteristika sdružení

Občanské sdružení Ochrana Klokočských skal (dále v textu jen OKS) bylo založeno v roce 1988. Původně jako volné trampské sdružení zaměřené na ochranu Klokočských skal, likvidaci divokých skládek a ochranu drobných vodotečí v Zeleném dole. S postupem času a narůstajícími aktivitami se stala nutností registrace u Ministerstva vnitra. Právní subjektivitu získala OKS 27. 5. 1994. Od té doby pracuje jako občanské sdružení. V některých informačních materiálech je sdružení uváděno pod nesprávným názvem Spolek přátel Klokočských skal.

Činnost sdružení je řízena tříčlenným výkonným výborem .

Sdružení je členem Asociace nestátních neziskových organizací Libereckého kraje a úzce spolupracuje s obcemi Klokočí, Mírová pod Kozákovem, občanským sdružením Paměť Českého ráje a Podještědí, občanským sdružením Dědina v Tatobitech a Sdružením měst a obcí Český ráj.

Velmi úzce spolupracuje sdružení s se slovenskou společností Zachraňme hrady a sdružením Leustach.

V rámci výchovných a vzdělávacích programů spolupracuje sdružení s K 105 Fsv ČVUT Praha.

Někteří členové os. OKS pracují jako dobrovolní strážci ochrany přírody pro Krajský úřad Libereckého kraje. Velmi dobrá je též spolupráce s Městem Turnov, odborem cestovního ruchu a životního prostředí. V rámci možností spolupracuje sdružení také se Správou CHKO Český ráj.

Vedení sdružení:

Předsedkyně: Šárka Černíková

Jednatel: Vít Jaburek

Jednatel: Ondřej Rajcsanyi

Členové pověřeni jednáním: Petr Kříčenský

Na základě objednávek pro sdružení vykonávají činnost;

Administrativa, tiskové zprávy, odborné poradenství : Hana Talli Hlubučková

Účetnictví: Marie Čížková

Činnost sdružení je rozložena do čtyř hlavních částí:

- 1) Péče o zříceninu hradu Rotštejn a její provoz
- 2) Péče o přírodní rezervaci Klokočské skály
- 3) Osvětová a vzdělávací činnost, obnova kulturních tradic v širší oblasti Podkozákovska
- 4) Osvětová a vzdělávací činnost v rámci spolupráce s jinými NNO

Hrad Rotštejn

- Památka byla provozována na základě dohody mezi majitelem hradu - Obcí Mírová pod Kozákovem a os. OKS. Od Velikonoc do 28.10. navštívilo i v omezeném návštěvnickém režimu, který vyžaduje zařazení hradu do I. zóny CHKO, 15 689 návštěvníků starších šesti let.

- Z finančních prostředků, vybraných na vstupném, byly zaplacený: tesařské práce – výměna části dřevěných podlah, oprava hradní brány, nátěrové hmoty, spojovací materiál, pytle na odvoz komunálního odpadu, laminování nového informačního systému, materiál a nátěrové hmoty na obnovu turistických stezek , nářadí, náprava škod zaviněná vandaly. Dále bylo opraveno ohniště, přibýly nové lavice do pěšorestu.

- Během roku byly opravovány plůtky vymezující pozemek hradu,

opravy podlah – Rotštejn červen 2008

Sezónu ukončilo hradní koledování 24. prosince.

Ekologická výchova a osvětová činnost pro veřejnost

Celý letošní blok osvětových a vzdělávacích akcí určený široké veřejnosti bez věkového omezení byl zahájen již v 16. února v Tatobitech přednáškovým cyklem Geopark Český ráj - místo kde žijeme. RNDr Tomáš Řídkošil seznámil účastníky s problematikou evropských geoparků, M.Lazurko z muzea přírody na Prachově představil obojživelníka roku a o Evropské úmluvě o krajině v souvislosti s územním plánováním pohovořila Hana Talli Hlubučková..

Bylinková setkávání lákala milovníky nejen léčivých rostlin na hrad Rotštejn od 30.června do 12. července. Pro velký zájem veřejnosti byly ukázky pěstování léčivých rostlin, a jejich používání a také gurmánské chvílky nazvané koření pro každé vaření prodlouženy z původních sedmi dnů na dvoutýdenní akci. K bylinkám a jejich užívání se pak na přání návštěvníků vrátil hrad ještě poslední srpnový týden. Odbornými lektory byli Petr Chip Křičenský, Hana Talli Hlubučková a Šárka Černíková.

Největší akcí zaměřenou Program o historii přípravy pokrmů z obilí a kulturních souvislostech, nejen pečení chleba pak byly bezesporu Dny svaté Markéty. Čtyřtýdenní program pro všechny generace se soutěžemi v poznávání obilí, ochutnávkou nejrůznějších druhů chleba, dílnou ve které bylo možno nahlédnout do tajemství chlebového kvásku a výtvarná dílna nazvaná Sláma není jen stelivo. Návštěvníkům všech generací se věnoval a celý program vedli manželé Martina a Jiří Noskovi..

O své činnosti na poli praktické ochrany přírody, krajiny, péči o kulturní a přírodní dědictví a vzdělávání a osvětu pak občanské sdružení Ochrana Klokočských skal informovalo širokou veřejnost čtrnáctidenní výstavou v předsálí Senátu České republiky ve Valdštejnském paláci v Praze ve dnech 1.8. do 15.8.2008..

Vyvrcholením celoroční činnosti byla **V.mezinárodní konference Památková péče v občanské společnosti TROSKY 2008** , jejímž nosným tématem bylo heslo: Památka v krajině a krajina v památce. Ředitelem konference byl prof. h.c Václav Liška , vedoucí katedry společenských věd fakulty stavební ČVUT Praha. Večer 3. října

patřil vyhodnocení pilotního vzdělávacího celosemestrálního projektu Stavaři a archeologie, který vzešel z jednání konference TROSKY 2007. Projekt probíhal na katedře 105 Fsv ČVUT Praha a byl uskutečněn ve spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci za podpory občanského sdružení Paměť Českého ráje a Podještědí a za aktivní spoluúčasti občanského sdružení Ochrana Klokočských skal. Projekt byl zaměřený na konkrétní problematiku ochrany archeologických nálezů, území s archeologickými nálezy a ochranu krajiny v souvislosti se stavební činností a územním plánováním.

Výstupem z projektu je publikace Stavař a archeolog zaměřená na základní orientaci stavařů v oblasti archeologie. Na jejím vytvoření se podílela řada odborníků z různých oborů souvisejících s ochranou krajinných hodnot, územním plánováním, ochranou archeologických památek atd. Závěrečná diskuse patřila současnému vývoji kolem obou archeologických nalezišť v obci Příšovice. Sobotní ranní blok byl věnován problematice vykrádání archeologických lokalit v průběhu několika tisíciletí a závěrečný příspěvkem Mgr.Kuchařika nazvaný „Už si nezaseju ani mrkev aneb archeologické mýty kmene Čechů“ byl shrnutím současných problémů mezi obcemi, stavaři, stavebníky , majiteli pozemků a archeology v kontextu platných zákonných norem.

Dopolední jednání věnovali účastníci problematice rychlostní komunikace R35 Českým rájem. O svém boji proti zničení unikátní krajiny Českého ráje referovali Mgr. Aleš Hoření se Správy CHKO Český ráj a zástupci koalice S.O.S: Český ráj. Následovala návštěva hradu Trosky, a tak přímo z věží dominanty Českého ráje mohli účastníci přednášky shlédnout krajinu a na mapách a nákresech si prohlédnout zamýšlené trasování R35..

V zahraničním okénku se nad úlohou jednotlivce při dokumentování památek se zamyslela Mária Loydlová ze sdružení Rondel. Dále se zájemci dozvěděli Čo noého na Čabradi a Mgr.Martin Miño z Krajského pamiatkového úradu v Banskej Bystrici shrnul téma Hradné ruiny v súčasnej spoločnosti. Nad úlohou historických opevnění a jejich využití v urbanismu současných měst se při porovnání chorvatských a českých postupů věnoval Tomáš Šimůnek ze Sdružení pro záchranu hradu Kumburku.

Závěrečný blok jednání patřil využití památek jako středisek environmentální a ekologické výchovy, Nosným tématem příspěvků MvDr. Bohumila Kubáta a Jaroslavy Kubátové byla spolupráce orgánů ochrany přírody a památkářů s neziskovými organizacemi , místní správou a samosprávou , krajskými úřady a občany při záchraně kulturní krajiny – tedy přírody i památek v ní . Bouřlivou diskusi vyvolal příspěvek Koloděje – místo a útočiště -příklady naší praxe, který názorně ukázal rekultivaci letité divoké skládky od povrchového sběru a třídění odpadu, přes sanace až po vytvoření parku se zázemím pro koncerty vydělávání a další kulturní akce..

V rámci společenského večera uspořádala Asociace Stolního tance první oficiální mistrovství České republiky se zahraniční účastí v této dosud málo známé stolní hře . Historicky prvním mistrem republiky ve Stolním tanci se stal Petr Chip Kříčenský , titul vicemistra si odnesl Ondřej Rajcsányi.

Třetí jednací den konference byl spojen s prohlídkou soukromého zámku ve Svijanech. Účastníci konference se mohli seznámit s každodenní realitou vlastníka kulturní památky. Velká pozornost byla věnována projektu revitalizace zámeckého parku, plánované mininaučné stezce o Vojtěchu Maškovi a přednášce o metodice ošetřování vzrostlých dřevin na pozemku kulturní památky..

V průběhu konference byli také vyhlášeni vítězové III. Ročníku mezinárodní dětské výtvarné soutěže Vezmi žlutou barvičku , maluj třeba věžičku aneb památka v krajině a krajina v památce..

Konferenci doprovázela mezinárodní dětská výtvarná soutěž a tomuto tématu byly věnovány také výtvarné dílny na hradě Rotštejn během letních měsíců. Vítězné práce z této soutěže byly vystaveny v galerii NACH ve třetím patře budovy A FSv ČVUT Praha až do 10.12..

S výtvarnou soutěží také **souvisí přednáškový cyklus Krajina jako památka**. Zahájen byl dne 4.10 v pensionu pro seniory v Bělé a pokračoval přednáškami v malotřídních školách, jejichž žáci se soutěže zúčastnili. Dne 19.10. si povídání o krajině kolem nás a její ochraně upravenou přiměřeně věku posluchačů poslechli žáci 4 a 5. třídy Masarykovy základní školy v Tatobitech, ve čtvrtek 27.11. žáci 1.třídy základní školy v Příšovicích a před vánocemi se ocenění a povídání dočkali děti ze Základní škole v Mírové pod Kozákovem Bělé..

Osvětová a vzdělávací činnost v rámci spolupráce s jinými NNO

Občanské sdružení Ochrana Klokočských skal v rámci projektu připravilo mezinárodní dětskou výtvarnou soutěž Archeologie očima dětí. Zapojili se tři školy z regionu Pojizeří Základní a speciální škola v Turnově, Základní škola v Příšovicích a Základní škola Mírová pod Kozákovem. Ze Slovenska poslali své práce žáci

Základnej školy v Horných Obdokovcách. Nejlepší dětské práce byly vystaveny na zámku

ve Svijanech po dobu svijanské pouti a Svatováclavských slavností . Vítězná škola převzala ceny při slavnostním setkání na Stavební fakultě ČVUT Praha 24.června. Nejlepší výtvarníci z kategorie jednotlivců pak převzali ceny z rukou členů sdružení během Svatováclavských slavností na svijanském zámku

Praktická ochrana přírody

V průběhu celého roku pořádali členové sdružení drobné brigády zaměřené na povrchový sběr odpadků , pravidelně vynášeli odpadkové pytle a pečlivě dbali, aby na dohodnutých místech – Na Průchodech a na nádvoří hradu Rotštejn byly záchytné žluté pytle na plastové lahve. Tyto pytle byly pravidelně vynášeny k obecnímu úřadu vKlokočí nebo k obecnímu úřadu v Mírové pod Kozákovem, odkud putovaly na recyklaci. Všeobecný úbytek turistů vČeském ráji se projevil i menším množstvím vytríděných plastových láhví. Vytríděno bylo „pouze“ 46 pytlů plastů.

Během prvního květnového víkendu proběhlo

velké čištění Klokočských skal se zapojením dobrovolníků z řad veřejnosti. Během akce byly pročištěny také drobné vodoteče v Zeleném dole a na opravené stojany se vrátily tabule naučného systému.

Opakovaně se tato akce konala druhý zářijový týden. Práce v terénu pak členové sdružení a jejich hosté ukončili v sobotu 15. listopadu úklidem Klokočských skal , odvozem panelů naučné stezky na zazimování.

Pořádáním brigád i osvětovými akcemi s enviromentální tematikou je občanské sdružení zařazeno do modulu 4 Středisek ekologické a enviromentální výchovy Pavučina.

Pravidelným Velkým tramským čištěním Klokočských skal- STRÁŽÍ STUDÁNKY se os. OKS zapojuje do celosvětové kampaně Uklidme svět .

Zpráva o hospodaření byla předložena výkonnému výboru dne 30.ledna 2009 a je uložena v kanceláři sdružení spolu s daňovým přiznáním podaným k Finančnímu úřadu v Turnově.

Na činnost sdružení přispěli:

MvDr. Zdeněk Cvrček, Valdštejnská 26, Liberec

Železářství Letná, Liberec

Děkujeme

Za podporu velmi děkujeme společnosti

GLOBUS-Liberec

